

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Львівської області** щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2022 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Львівської області в II кварталі 2022 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Львівської області в II кварталі 2022 року свідчать, що на тлі війни респонденти очікують скорочення обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та негативно оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується подальше зростання цін та посилення девальвації національної валюти.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- скорочення обсягів виробництва товарів та послуг в Україні: баланс відповідей – «мінус» 18.9% (у попередньому кварталі – 17.6%) (графік 1). У цілому по Україні – «мінус» 48.7%;
- зростання цін на споживчі товари та послуги: частка респондентів, які очікують, що інфляція не перевищить 20.0%, становить 57.9%, у цілому по Україні – 41.8%. Головними чинниками інфляції респонденти називають воєнні дії, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- посилення девальвації національної валюти: частка респондентів, які очікують знецінення гривні відносно долара США, становить 84.2% (у попередньому кварталі – 73.5%), у цілому по Україні – 88.9%;
- погіршення фінансово-економічного стану своїх підприємств: баланс відповідей – «мінус» 11.1% (у попередньому кварталі – 26.5%), у цілому по Україні – «мінус» 17.1% (таблиця). Найпесимістичніші очікування були в респондентів підприємств транспорту та зв'язку («мінус» 37.5%);
- повільніше зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції: баланс відповідей – 5.4% (у попередньому кварталі – 29.4%), водночас респонденти очікують зменшення обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку – «мінус» 5.6% (у I кварталі 2022 року – 41.2%). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 19.0% та «мінус» 25.0% відповідно;
- зменшення інвестиційних видатків як на будівництво, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – «мінус» 35.3% та «мінус» 25.0% (у попередньому кварталі – 0.0% та 22.9% відповідно). У цілому по Україні баланси відповідей – «мінус» 34.7% та «мінус» 37.2% відповідно;
- скорочення кількості працівників на своїх підприємствах: баланс відповідей – «мінус» 5.4% (у I кварталі 2022 року – 2.9%) (графік 4). У цілому по Україні прогнозувалося помітне зменшення кількості працівників – «мінус» 29.0%;
- зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства, високими темпами: баланси відповідей – 92.1% і 65.8% відповідно (у I кварталі 2022 року – 97.1% і 62.9% відповідно) (графік 6). Найбільше зростання цін на продукцію власного виробництва прогнозують респонденти підприємств переробної промисловості та торгівлі (по 100.0%). На думку опитуваних, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на енергоносії, сировину, матеріали та курс гривні до іноземних валют (графік 7);
- зростання витрат на одиницю продукції: баланс відповідей – 75.7% (у попередньому кварталі – 82.4%). Водночас респонденти області очікують значне уповільнення зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника: баланс відповідей – 29.7% (у I кварталі 2022 року 77.1%) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств збільшувати виробництво, респонденти називають воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на енергоносії, сировину та матеріали (графік 5).

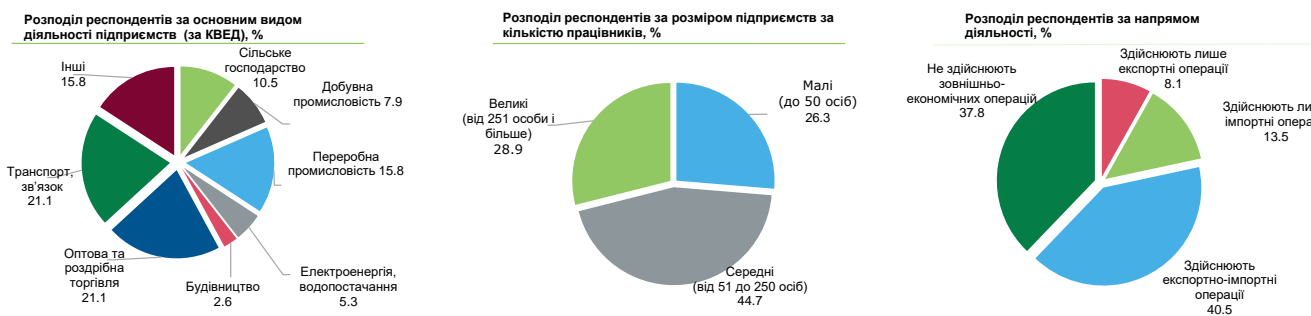
Очікування щодо збільшення потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом посиллися (графік 8). Більшість респондентів, які планують брати банківські кредити (39.5% опитаних), надає перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів останнім часом стали жорсткішими (графік 9). Занадто високі ставки за кредитами, занадто складна процедура оформлення документів та невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання (вплив чинника значно посилюється) – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

92.1% респондентів області зазначають, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 93.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

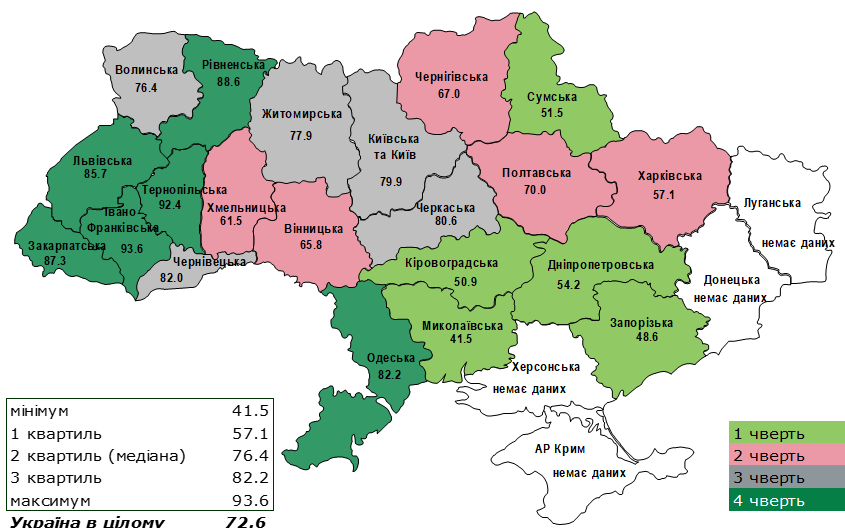
- поточний фінансово-економічний стан підприємств оцінюється як поганий: баланс відповідей – «мінус» 5.3% (у I кварталі 2022 року – 11.4%), у цілому по Україні баланс відповідей – «мінус» 28.8%;
- рівень залишків готової продукції власного виробництва нижчий, ніж нормальний: баланс відповідей – «мінус» 4.0% (у I кварталі 2022 року – «мінус» 5.3%);
- ресурси виробничих потужностей достатні, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту: баланс відповідей – 13.2% (у I кварталі 2022 року – 18.8%).

Паспорт вибірки^{1,2}

- період проведення – 03–30 травня 2022 року;
- опитано всього 38 підприємств;
- репрезентативна за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

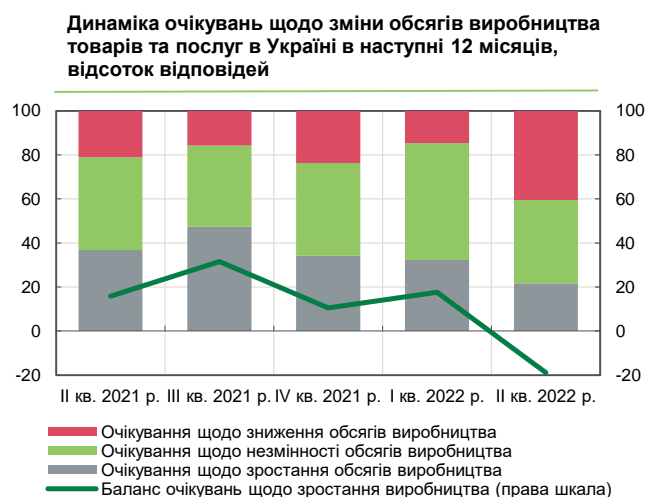
*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
 **медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Львівської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2021 р.	III кв. 2021 р.	IV кв. 2021 р.	I кв. 2022 р.	II кв. 2022 р.
фінансово-економічного стану	25.0	28.9	22.2	26.5	-11.1
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	31.6	31.6	42.1	29.4	5.4
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	11.4	16.7	8.6	0.0	-35.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	34.3	36.1	27.0	22.9	-25.0
кількості працівників	-8.3	-10.5	16.2	2.9	-5.4

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

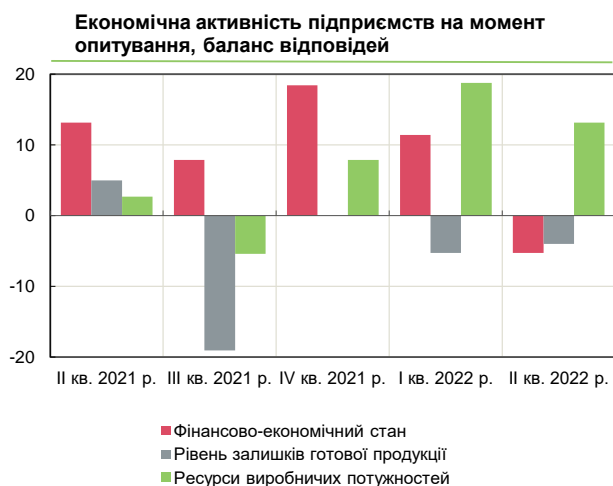
Графік 1

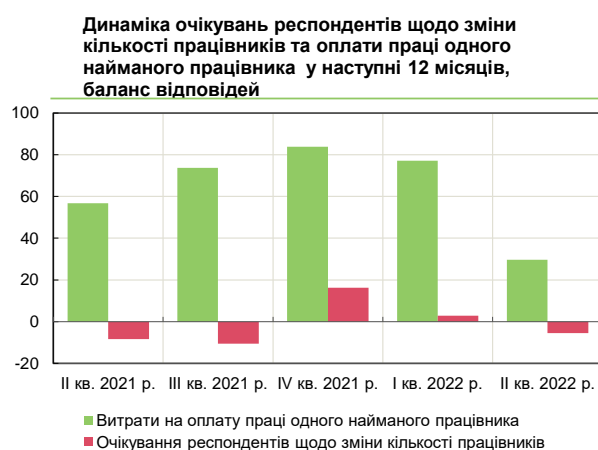
Графік 2

Графік 3

Графік 4

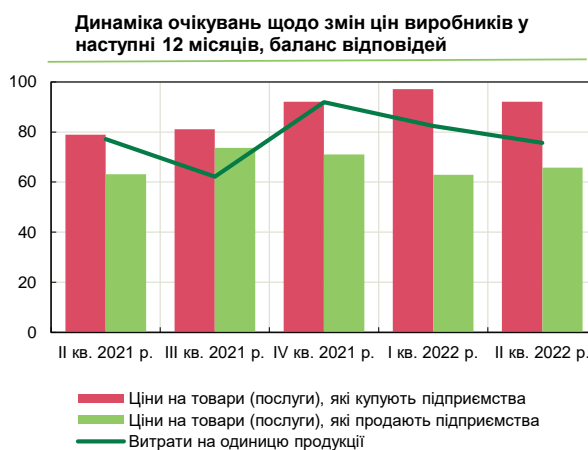

Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

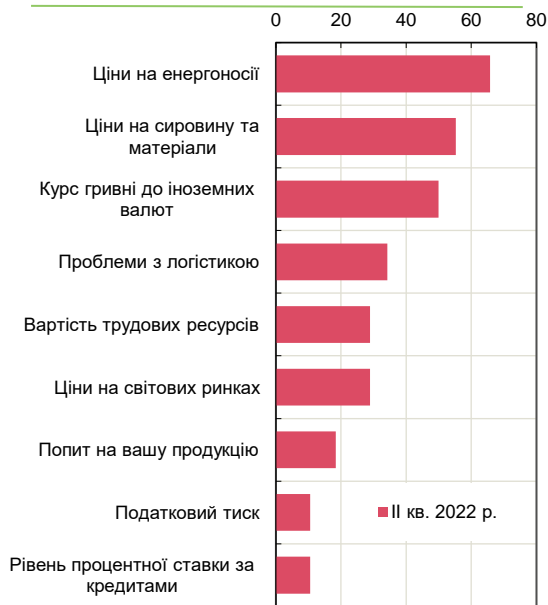

Графік 6

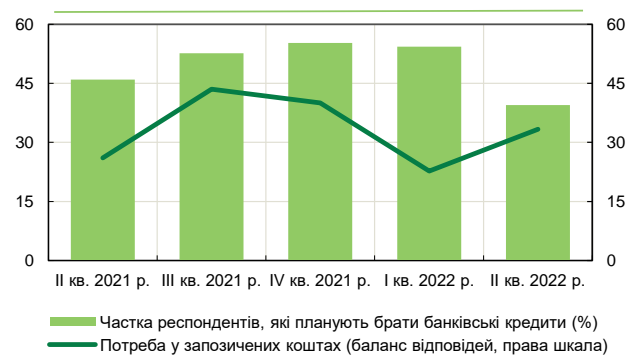
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

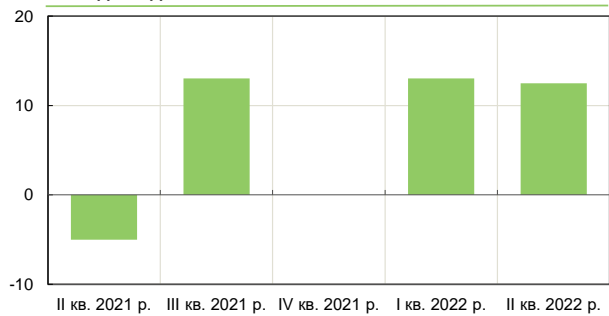
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

